

però no ha existit mai semblant mot.

Triada subst. fem. 'lloc on es posa a part el bestiar a l'escorxador': a Castelló de la Plana en un document del Ss. xv i xvi hi havia «las carnicerías con su *corralet de la triada, el degollador, la taula del rasali*» (Traver, *Antigs. CastPna.*, p. 199). *Triadella* 'selecció' mall. (DAg.), B'Torres, *Costa i Llobera*, 28; «hora és ja de la gran *triadella* / entre'ls fills de la llum i del vici», poesia de Miquel Duran, en un opuscle sobre el Santuari d'Inca, adquirit allí el 1963. *Triadissos*; *triadissa*.¹⁰

Triador [Lab.]: *triador de lana*, Perpinyà, c. 1311 (RLR xxxix, 56.1); *triadora*; dissimilat *tiadora* 'dona que ajuda a compondre les cadites de la casa mortuòria' (Alaró, mall.; així i, mal separat, *atiadora*, en *AlcM*); del *triador* pastoral: *triell*, amb sufix diminutiu perquè és per als anyells petits. *Triaire* i dissim. *tiaire* 'obrer enforador del forn de vidre' (cf. *triar* § 1, *AlcM*, *triador* § 1). *Triadures* 'residus del gra': «la Sra. Clara li du --- la nova de que fulano 'ls deu dos o tres anyades, o sutano 'ls ha pagat ab *triadures*, en comptes de blat», Genís Ag. (*Julita*, p. 8). *Trialla* «peladura», ross., Grandó (*Misc. Fabra*); Ant. Cayrol (Cerdà, *Cont. Cerd.*, 20). *Triament* [1507, «delectus, electio», Busa-N.].

**Triall*: a part del cognom sembla que *triay* s'usa com a terme meteorològic, car Fontserè s'havia anotat, al marge del seu *Diccionari Ortogràfic*, «*triay*, a Olot, el dia de llams» (no sembla que es pugui llegir *bams*): crec encertar endevinant que quan hi ha una forta tronada i llamegada, a Olot devien dir que és *triay*, perquè sembla que el cel es migparteixi per les centelles. *Triants*. *Triatge* [S. xx] sembla calcat (acceptablement) del fr. *triage*. *Destriadores*, *destriament*, *destriable*. *Entretriar*. *Retriar* [Val., 1631, DAg.]; *retria*; *retriadora*; *retriament*. *Entretriar*.³⁵

CPT.: Un *trial*'as 'atzar del joc de cartes'; figt.: «vo-leu posar nostres vides a joc de un *trial*'as» responsteja el Duc de Macedònia a Tirant, en JoMartorell (Ag. II, 215.8f.). *Triapedres* (1399 etc., DAg.); *triapedrar*; *triapedrer*. *Triapalla*.⁴⁰

¹ Amb grafia ultracorregida *trabiyan*, que l'original francès permet redreçar sense cap dubte: «ausi come au rastelier a verges qui devisent les espaces, ausi il a à la Table Reonde colombes qui deviseint les uns des sieges des autres». — ² Pròpiament castellà no ho ha estat mai, encara que el *DACEsp.* l'hagi inclòs com a tal arbitràriament [1925 o 1914]. En l'article TRIAR del *DCEC/DECH* (v, 627-630) me'n vaig aprofitar per incloure-hi un article etimològic sobre aquest mot, on ja dono les línies generals de l'article present. Allí vaig establir que en un pretès testimoni lleonès de 1251 *triar* no és més que un error de lectura per *criar*. N'hi ha un altre del poeta quatre-centista Hernan Mexía, que es pot veure allí, en el qual no és segur si és també error per *criar*, perquè és en un poema adreçat al nostre Pere Torrelles i fent-se seves les dites misògines del català, i pot ser que repreguï un mot català d'aquest. — ³ Ja no ens caldrà parlar ací del port. ant. *trigar-se* 'cuitat, apressar-se', sobre el qual hi ha am-

pla documentació, arguments etimològics, i una versemblant conjectura relativa a l'origen, en la nota 9 del *DECH* (v, 630b11-59), a la qual remetem: qüestió incerta però és un mot tan allunyat del nostre pel significat i àdhuc la forma, que ningú espera que ens pugui donar llum sobre la de *triar*, ni àdhuc fomentar-hi cap dubte. Tampoc ens torbarem ja a parlar de la teoria de Horning (*ZRPb*, xxii, 490-1) sobre el morvandeau *triquer* «trier», forma local i moderna, evidentment alterada, i teoria insostenible, sobre els quals basta remetre a la nota 5 d'allà (630a10-20). — ⁴ No serviria de res d'admetre una dissimilació *TRIDARE (cf. la qüestió del cast. TRIGO, *DCEC/DECH*), car bastaria per al cat., però no per a la ll. d'oc (on hauria donat **trizar*, o dialectalment **triddà*); ni tampoc *TRITIARE, que només serviria per al cat., però no per a les llengües d'oc ni d'oïl.¹¹ Veg. la nota 4 del *DECH* sobre uns vagues i menuts tempteigs semàntics, d'escàs interès. — ⁵ O la síncope de la E va produir-se abans que l'afèresi de la A, o sobrevingué més tard. Si primer es va perdre la A, la E essent inicial ja no es podia perdre; si, al contrari: l'alteració de les intervocàliques ja havia començat o estava avançada, quan se sincoparen les pretòniques, i per tant el resultat hauria estat **drier*, *-iar*. — ⁶ Que hi hagués un parent sorotàptic del ll. *trahere*, ags. *draban*, esc. ant. *draga* 'estirar, arrossegar', i que tingués TR- inicial fóra tedricament possible (tant a base de l'una com de l'altra de les dues teories etimològiques entre les quals es dubta) (Pok., *IEW*, 257, 1089), però que tingués la forma *TREHO, i no més aviat TRAH-, o encara més probt. amb -g-, ja exigiria complicades i improbables condicions; contra la -g- hi hauria de més a més l'objecció alludida de G. Paris i la improbabilitat de la caiguda d'aquesta vocal en català; no havent-hi tampoc coincidència semàntica, no cal pensar-hi. — ⁷ No pensem a relacionar amb el basc *atera* 'treure, llevar', no sols perquè en dissuadiria l'existència en francès, sinó ja per l'escassa afinitat fonètica i semàntica. — ⁸ 34.25. Una vegada, en forma encrueada amb el sinònim *destinar*: «*zcaytius*, per què *ÿutgatz vos altras le mort e la *dastrinats* la un a l'altre?*», 149.23 = «la mort e destinaz l'uns a l'altre», 214.17. — ⁹ A França, en efecte, hi ha, doncs, no sols *DESTRIARE sinó també STRIARE patuès etc., com detalla Bloch. De STRIARE çn'hi ha també amb aquest caràcter en llengua d'oc i deçà del Pirineu? A part del murcià *estriar* i de las (*es*)*trias* d'Amado Alonso, he citat supra un cas d'*estriar* en Robert Coc, alternant amb *destriar*. — ¹⁰ Popularment en català s'ha dit *desoblidar-se*, que he sentit (1914 ---) a manera de variant intensiva d'*oblidar-se*, en cançons populars etc., i que la llengua culta ha rebutjat; ara fa temps que no ho he sentit, car era percebut com una espècie de superfectació sobrera. Al començament *triar* çpogué néixer en forma semblant, com sentint-hi el vulgus una espècie de «pegat iHògic»? — ¹¹ No mereix discussió la nota etimològica de M. Colom (enfilant-se en